

Bilag 1.**Redegørelse over Staldgødningens og Ajlens Opsamling og Opbevaring.**Af Kontorchef *K. Skovgaard*, Statens Planteavlkontor.

Efter Beregninger foretaget af Forstander Karsten Iversen, Forsøgsstationen ved Askov, produceres der aarligt her i Landet med vor nuværende Husdyrbestand ca. 33 Mill. Tons fast og flydende Staldgødning med et Totalindhold af 167 Mill. kg Kvælstof, 67 Mill. kg Forforsyre og 178 Mill. kg Kali. Saafremt man skulde købe samme Gødningsvirkning, som disse Mængder Plantenæringsstoffer betinger, i Kunstgødning, skulde man købe for ca. 83 Mill. Kr. Kvælstof, 24 Mill. Kr. Fosforsyre og 60 Mill. Kr. Kali eller i alt for 167 Mill. Kr. Dette Beløb fordeler sig med ca. 65 Mill. Kr. for Ajle og 102 Mill. Kr. for fast Staldgødning.

Det er altsaa meget store Værdier, Staldgødningen og Ajlen repræsenterer, og da deres Indhold af Plantenæringsstoffer let udsættes for Tab ved Fordampning (Kvælstof) og Udvaskning (Kvælstof, Fosforsyre, og Kali), er det et Maal i almindelig god Landbrugspraksis at søge at nedbringe disse Tab mest muligt ved en omhyggelig Opsamling, Opbevaring og Anvendelse af Staldgødningen og Ajlen, saaledes at deres Værdistoffer mest muligt kommer de voksende Afgrøder til Nytte.

Da Kvælstoffet i Staldgødningen, og især i Ajlen, i overvejende Grad er til Stede som let opløseligt og flygtigt Ammoniakkvælstof, og da Kvælstofgødningen er den dyreste i Indkøb, lides de største Tab i Staldgødningen og Ajlen baade i Mængde og i Værdi ved Tab af Kvælstof. For at nedsætte dette Tab mest muligt og for at kunne nyttiggøre de i den flydende Gødning indeholdte Plantenæringsstoffer, er det en Nødvendighed at opsamle og opbevare den flydende Staldgødning, Ajlen, for sig, og den faste Staldgødning for sig.

Dette Forhold er almindelig anerkendt i dansk Landbrug, hvad der fremgaar af de af Statistisk Departement foretagne Landbrugstællinger. Der fandtes i:

1896.....	28 000	Ajlebeholdere
1907.....	82 703	—
1918.....	134 415	—
1923.....	146 110	—
1936.....	174 418	—

Da Antallet af Landejendomme i 1936 var ca. 204 000, har altsaa nu ca. 85 pCt. af samtlige Ejendomme Ajlebeholder. Selv om dette i og for sig maa siges at være meget tilfredsstillende, er der dog endnu et betydeligt Antal Ejendomme, som ingen Ajlebeholder har, ogsaa naar der ses bort fra kreaturløse Ejendomme, der kan anslaaes til ca. 4 000. Der lides allerede paa denne Maade ved Spild af Ajle et betydeligt Tab; men dertil kommer, at man forsigtigt udtrykt tør sige, at Staldafløb, Ajlebeholdere og Møddingssteder paa et meget stort Antal Landejendomme langt fra er i den Orden, de burde være, for at Tabet af Værdistoffer i Staldgødningen og Ajlen kan nedbringes saa langt, som praktiske Hensyn tillader det.

Kravene til et godt *Møddingssted* er, at det har en god faststøbt Bund og tætte Sider, saaledes at Tab af Værdistoffer ved Udvaskning og Bortsivning kan undgaaes; desuden maa det ved passende Foranstaltninger være beskyttet mod Tilløb af Tag- og Overfladevand.

For *Ajlebeholderen* gælder det, at den maa være *tæt* for at undgaa Tab ved Udsivning og Fordampning (af Ammoniakkvælstof). Dette opnaas derved, at Beholderen, efter Jordbundens Karakter og Grundvandstandens Højde støbes eller mures paa forsvar-